

Finansijski izvještaji za 2023. godinu i izvještaj nezavisnog revizora

„VODOVOD” A.D. Banja Luka

Banja Luka, maj 2024. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA.....	1-6
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	7-11
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE.....	12-37

**SKUPŠTINI AKCIONARA
DRUŠTVA „VODOVOD“ A.D. BANJA LUKA**

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje

Obavili smo reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja Društva „VODOVOD“ a.d Banja Luka (u daljem tekstu “Društvo”) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembar 2023. godine, odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o tokovima gotovine i izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31. decembar 2023. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i važećim računovodstvenim propisima u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku našeg izvještaja Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks), zajedno sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj i ispunili smo i druge naše etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji pojedinačnih finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije pojedinačnih finansijskih izvještaja u cijelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima. Utvrdili smo da su niže navedena pitanja ključna revizorska pitanja koja trebaju biti objavljena u našem Izvještaju nezavisnog revizora.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna pitanja revizije (nastavak)

Ključno pitanje revizije	Odgovarajuća revizorska procedura
1. Istinita i fer prezentacija stalne imovine, procjena korisnog vijeka te indikatori umanjenja	
<p>Stalna sredstva na dan bilansa iznose u neto iznosu 95.724.010 KM što čini 91,5 % ukupne poslovne aktive. Nematerijalna sredstva i nekretnine postrojenja i oprema vrednuju se koristeći model revalorizacije. Prema tom modelu knjigovodstvena vrijednost određuje se kao njegova fer vrijednost na datum poslednje revalorizacije umanjene za naknadne gubitke od umanjenja vrijednosti. Na dan bilansa iskazane revalorizacione rezerve iznose 31.498.032 KM ili 30 % ukupne poslovne pasive.</p> <p>Društvo procjenjuje fer vrijednost svoje stalne imovine uz pomoć ugovorenih vanjskih procijenitelja. Utvrđivanje fer vrijednosti uključuje primjenu značajnih prosudbi i procjena, uključujući i one u vezi sa odabirom uporedivih komponenti i transakcija.</p>	<p>Izvršili smo sljedeće revizorske procedure:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumijevanje računovodstvenih politika Društva u vezi vrijednovanja stalnih sredstava, kao i procjenu korisnog vijeka upotrebe stalnih sredstava, • testiranje potpunosti i tačnosti evidentiranja stalnih sredstava i potpunosti i tačnosti, evidentiranja troška amortizacije provođenjem analitičkih procedura i testova detalja, • procjenu metodologije mjerenja fer vrijednosti koju su koristili vanjski procijenitelji, • procjenu primjerenosti objava u finansijskim izvještajima.
Ključno pitanje revizije	
2. Istinita i fer prezentacija prihoda od prodaje učinaka	
<p>Prihodi od prodaje učinaka na dan bilansa iznose 19.563.929 KM i u najvećoj mjeri se odnose na prihode od isporuke vode. U vrednovanju prihoda Društvo primjenjuje MSFI-15 <i>Prihodi od ugovora sa kupcima</i>.</p>	<p>Izvršili smo sljedeće revizorske procedure:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocjenu računovodstvenih politika i procedura u vezi sa prihodima • pregled i testiranje kontrola procesa i načina obračuna, fakturisanja i priznavanja prihoda od prodaje učinaka • kontrolno analitičke postupke na kontima prihoda • sproveli smo revizorske procedure radi potvrđivanja da li su prihodi evidentirani u periodu u kom su nastali.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna pitanja revizije (nastavak)

Ključno pitanje revizije	Odgovarajuća revizorska procedura
3. Istinita i fer prezentacija potraživanja od kupaca	
<p>Kao što je navedeno i Napomeni br. 5.2.2. ovog izvještaja potraživanja od kupaca (bruto) za isporučenu vodu, kanalizaciju i izvršene usluge (dugoročna i kratkoročna), iznose 10.333.081 KM, ispravka potraživanja iznosi 4.986.929 KM i sadašnja vrijednost 5.346.152 KM.</p> <p>U skladu sa usvojenom metodologijom računovodstvene primjene „Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja MSFI 9 - Finansijski instrumenti“ - računovodstveni aspekti otpisa i ispravke vrijednosti potraživanja Društva, upotrebom tzv. matrice za određivanje ispravke vrijednosti potraživanja, utvrđen je očekivani kreditni gubitak za potraživanja od kupaca na dan 31.12.2023.godine.</p> <p>Na bazi podataka dobijenih iz analitičke evidencije kupaca o istorijskim podacima naplate potraživanja utvrđene su stope očekivanih kreditnih gubitaka.</p> <p>Utvrđeni procenti gubitaka primjenjeni su na stanje potraživanja na dan 31.12.2023. godine i istovremeno je usklađena ispravka potraživanja sa potraživanjima starijim od godinu dana na dan 31.12.2023.godine.</p> <p>S obzirom da je stanje procijenjene ispravke vrijednosti potraživanja smanjeno, efekat u iznosu od 1.972.827 KM se na dan 31.12.2023.godine evidentira u poslovnim knjigama na teret ispravke vrijednosti potraživanja, a u korist prihoda od usklađivanja vrijednosti potraživanja.</p> <p>Od ukupnog iznosa bruto potraživanja, izvršena je reklasifikacija pripadajućeg iznosa kratkoročnih potraživanja na dugoročna potraživanja – ostali dugoročni plasmani u skladu sa odredbama MRS 32 – Finansijski instrumenti: prezentacija (paragraf 11), po osnovu potpisanih sporazuma o nagodbi ili ugovora o reprogramu obaveza potrošača za utrošenu vodu (uzimajući u obzir vremenski period potpisanih sporazuma i ugovora), koja dopijeva u periodu dužem od godinu dana od dana bilansiranja.</p>	<p>Izvršili smo sljedeće revizorske procedure:</p> <ul style="list-style-type: none"> • testirali smo operativnu efikasnost kontrola koje je uspostavio menadžment nad potraživanjima od kupaca i drugim potraživanjima. • testirali smo starosnu strukturu potraživanja • testirali smo naknadne uplate od izabranih kupaca da bismo procijenili nadoknadivost potraživanja koja su iskazana na kraju godine. • pribavljanje konfirmacije stanja na uzorku kupaca • procjenu primjerenosti objava u finansijskim izvještajima

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostala pitanja

Na dan bilansa tekuće obaveze su veće za 818.870 KM u odnosu na tekuću imovinu odnosno 9,2%. U tekućoj godini ostvaren je gubitak iz redovnog poslovanja u iznosu od 1.676.498 KM. Navedene činjenice mogu prouzrokovati materijalno značajne neizvjesnosti u pogledu poslovanja Društva u skladu sa načelom stalnosti. Prema mišljenju Uprave poslovanje Društva nije ugroženo.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti, objelodanjujući, kada je to primjenljivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korišćenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjeravada likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora

Naš cilj je da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i da izdamo izvještaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje je visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija izvršena u skladu sa MSR uvijek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz kada on postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ukoliko se može u razumnoj mjeri očekivati da oni, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSR, mi koristimo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije.

Mi takođe:

- Identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajnog pogrešnog iskaza u finansijskim izvještajima, nastalog usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i izvršavamo revizorske procedure koje odgovaraju tim rizicima i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za naše mišljenje.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA(nastavak)

Odgovornost revizora (nastavak)

Rizik od neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed kriminalne radnje je veći od rizika od materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed greške, pošto kriminalna radnja može podrazumijevati tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, lažne iskaze ili zaobilaženje interne kontrole.

- Sagledavamo interne kontrole koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo adekvatnost primjenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i sa njima povezanih objelodanjivanja izvršenih od strane rukovodstva. Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja od strane rukovodstva i, da li, na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, postoji materijalno značajna neizvjesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu izazvati značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Ustanove da nastavi poslovanje po načelu stalnosti. Ukoliko zaključimo da postoji materijalno značajna neizvjesnost, mi smo u obavezi da skrenemo pažnju u našem izvještaju revizora na odgovarajuća objelodanjivanja navedena u finansijskim izvještajima, ili da modifikujemo naše mišljenje, ukoliko su takva objelodanjivanja neadekvatna. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma našeg izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu prozrokovati da Ustanova prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Dajemo ocjenu opšte prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, kao i da li finansijski izvještaji prikazuju potkrepljujuće transakcije i događaje na način kojim se postiže istinita i objektivna prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite. Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije.

Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA(nastavak)

Partner angažovanja u reviziji čije je rezultat rada ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Lužija Bojan.

Banja Luka, 07.05.2024. godine.

Lužija Bojan
Ovlašćeni revizor i
lice ovlašćeno za zastupanje
KONTAL d.o.o., Cara Lazara 9a Banja Luka

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

Opis	Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto	Prethodna godina
AKTIVA				
Stalna imovina	164.552.987	68.828.977	95.724.010	94.340.368
Koncesije patenti i licence	422.545	381.738	40.807	62.589
Ostala nematerijalna sredstva	25.456.096	2.974.891	22.481.205	22.922.825
Zemljište	3.744.472		3.744.472	3.744.472
Građevinski objekti	113.942.500	54.474.964	59.467.536	59.452.984
Postrojenja i oprema	15.921.359	10.997.384	4.923.975	4.880.757
Avansi i nekretnine, postojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	1.051.755		1.051.755	1.008.374
Investicione nekretnine	2.289.174		2.289.174	2.268.367
Dugoročni finansijski plasmani	1.725.086		1.725.086	
Tekuća imovina	14.099.749	5.260.189	8.839.560	5.442.507
Zalihe materijala	1.901.732	263.267	1.638.465	1.488.916
Dati avansi	11.929		11.929	164.948
Potraživanja od kupaca u zemlji	8.607.995	4.986.922	3.621.073	2.490.141
Ostala kratkoročna potraživanja	49.470	10000	148.889	148.889
Druga potraživanja-akontacija poreza na dobit	59.243		59.243	
Kratkoročni finansijski plasmani				1.472
Gotovina	2.433.434		2.433.434	706.528
Porez na dodatu vrijednost	5.030		5.030	435.036
Kratkoročna razgraničenja	1.030.916		1.030.916	6.577
POSLOVNA AKTIVA	178.652.736	74.089.166	104.563.570	99.782.875
VANBILANSNA AKTIVA	146.695.528		146.695.528	145.461.083
PASIVA				
Kapital			84.962.747	84.728.044
Akcijski kapital			35.655.181	35.655.181
Emisiona premija			278.751	278.751
Zakonske i statutarne rezerve			11.779.891	11.779.891
Revalorizacione rezerve			31.498.032	31.931.327
Neraspoređena dobit ranijih godina			5.082.894	5.082.894
Neraspoređeni dobitak tekuće godine			667.998	
Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze			9.943.440	8.122.420
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih			326.758	327.292

Dugoročni krediti u zemlji			3.315.584	1.083.292
Dugoročni krediti u inostranstvu				283.904
Razgraničeni prihodi i primljene donacije			6.301.098	6.427.932
Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja			9.657.383	6.932.411
Obaveze po kratkoročnim kreditima i emitovanim kratkoročnim HOV			2.020.062	2.614.514
Primljeni avansi depoziti i kaucije			554.056	598.064
Dobavljači u zemlji			5.306.285	2.702.665
Dobavljači iz inostranstva			22.588	73.932
Obaveze za plate i naknade plata			859.081	717.394
Ostale obaveze			78.668	36.788
Porez na dodatu vrijednost			271.488	
Obaveze za ostale poreze i doprinose i druge dadžbine			496.249	79.363
Obaveze za porez na dobit				38.517
Kratkoročna razgraničenja			4.335	4.768
Kratkoročna rezervisanja			44.571	66.406
POSLOVNA PASIVA			104.563.570	99.782.875
VANBILANSNA PASIVA			146.695.528	145.461.083

BILANS USPJEHA
u periodu od 01.01. do 31.12.2023. godine

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
POSLOVNI PRIHODI	20.927.322	19.424.727
Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	18.721.999	15.879.996
Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	841.930	1.117.969
Povećanje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koji se ne amortizuju	20.807	1.665.117
Ostali poslovni prihodi	1.342.586	761.645
POSLOVNI RASHODI	22.518.545	19.299.246
Troškovi materijala	2.175.089	1.808.017
Troškovi goriva i energije	3.605.392	3.018.716
Troškovi bruto plata i bruto naknada plata	10.924.682	9.323.855
Troškovi ostalih ličnih primanja	724.443	500.040
Troškovi proizvodnih usluga	1.192.783	726.504
Troškovi amortizacije	2.752.999	3.154.659
Troškovi rezervisanja	3.738	10.687
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	1.054.422	683.969
Troškovi poreza	39.989	37.783
Troškovi doprinosa	45.008	35.016
Poslovni dobitak		125.481
Poslovni gubitak	1.591.223	
Finansijski prihodi	59.461	43.223
Finansijski rashodi	144.726	110.438
Dobitak redovne djelatnosti		58.306
Gubitak redovne aktivnosti	1.676.498	
Ostali prihodi i dobici	51.391	273.861
Ostali rashodi i gubici	109.431	67.565
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	1.972.827	279.023
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		230.930
Ukupni prihodi	23.011.001	20.020.834
Ukupni rashodi	22.772.712	19.708.179
Dobitak prije oporezivanja	238.289	312.695
Poreski rashodi perioda	3.586	65.863
Neto dobitak (gubitak) tekućeg perioda	234.703	246.832

BILANS TOKOVA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2023. godine

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	23.825.325	21.434.812
Prilivi od kupaca i primljeni avansi u zemlji	23.627.063	20.946.591
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	198.262	488.221
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	21.484.193	18.486.112
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u zemlji	8.035.201	6.665.724
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	139.215	
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	30.968	82.097
Odlivi po osnovu isplata zarada, nakn. zar. i ostalih ličnih rashoda	11.606.109	9.876.333
Odlivi po osnovu poreza na dobit	101.346	67.175
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	1.571.354	1.794.783
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2.341.132	2.948.700
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	0	46.735
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja		46.735
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		247.448
Odlivi po osnovu kupovine nekretnina postrojenja i opreme	1.005.008	1.304.799
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja		
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	1.005.008	1.258.064
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	3.000.000	1.500.000
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	3.000.000	1.500.000
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		154.516
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	2.609.160	3.213.910
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	390.840	
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		1.713.910
Ukupni prilivi gotovine	26.825.325	22.981.547
Ukupni odlivi gotovine	25.098.361	23.004.821
Neto priliv (odliv) gotovine	1.726.964	-23.274
Gotovina na početku obračunskog perioda	706.528	729.740
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	75	195
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	133	133
Gotovina na kraju obračunskog perioda	2.433.434	706.528

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2023. godine

Vrsta promjene na kapitalu	Akcijski kapital	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizacione rezerve	Akumulisani neraspoređeni dobitak/nepokriveni gubitak	UKUPNO
Stanje na dan 31.12.2021/01.01.2022.	35.655.181	278.751	11.779.891	32.245.059	4.819.647	84.778.529
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha					246.832	246.832
Ostali ukupni rezultat za godinu				-87.970	87.970	0
Ostale promjene				-225.762	-71.555	-297.317
Stanje na dan 31.12.2022./01.01.2023	35.655.181	278.751	11.779.891	31.931.327	5.082.894	84.728.044
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha					234.703	234.703
Ostali ukupni rezultat za godinu				-433.295	433.295	
Stanje na dan 31.12.2023.	35.655.181	278.751	11.779.891	31.498.032	5.750.892	84.962.747

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Akcionarsko društvo „Vodovod“ Banja Luka osnovano je 1946. godine i do današnjeg dana je imalo više statusnih promjena. Dana 10. avgusta 1998. godine Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj U/I 1391/98 Društvo je transformisano u Osnovno javno državno Društvo „Vodovod“ Banja Luka, a Rješenjem broj U/I 294/05 od 4. jula 2005. godine izvršena je statusna promjena Društva u akcionarsko društvo, od kada Društvo posluje pod nazivom „Vodovod“ a.d. Banja Luka. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka, br. 057-0-Reg-11-002813, od 06.12.2011. godine pravo svojine na 65% udjela kapitala prenesena je na Grad Banja Luka.

Osnovna djelatnost Društva je snabdijevanje potrošača pitkom i higijenski ispravnom vodom, odvođenje otpadnih voda, održavanje priključaka, vodomjera, hidranata, izrada tehničke dokumentacije, kontrola kvaliteta vode, dezinfekcija mreže itd. Društvo obavlja svoju djelatnost na teritoriji Grada Banja Luka, kao i dijela opština Čelinac, Laktaši, Kneževo, Mrkonjić Grad i Ribnik.

Matični broj Društva je 1101765, JIB: 4401006950000.

Sjedište Društva je u Banjoj Luci, Ulica Marije Bursać broj 4.

Društvo na dan 31.12.2023.godine ima zaposlenih 379 radnika (na dan 31.12.2022.godine 363).

Saglasno sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima i ostalim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu rad Društva i Statutom Društva, Društvo čine:

Predstavnik kapitala Grada Banja Luka:

- Vladimir Grujić, dipl. inž. mašinstva,

Skupština akcionara:

- Biljana Marjanović Simović, dipl. pravnik, predsjednik Skupštine akcionara,

Nadzorni odbor:

- Momčilo Bojinović, dipl. ekon., predsjednik,
- Dragan Koprena, dipl. ekon., zamjenik predsjednika,
- Radenko Vujić, dipl. ekon., član,
- Dane Marčeta, doktor biotehničkih nauka, član
- Ljiljana Amidžić-Gligorić, mr ekonomskih nauka., član Nadzornog odbora ispred manjinskih akcionara,

Uprava Društva:

- Predrag Duduković, master menadžmenta, v.d. direktora,
- Željko Travar, dipl. pravnik, v.d. izvršnog direktora za pravne poslove,
- Željko Raljić, master energetskog i saobraćajnog mašinstva, v.d. izvršnog direktora za tehničke poslove,

- Čedo Ševarika, dipl. ekon., v.d. izvršnog direktora za ekonomski razvoj, strateško planiranje i analizu,

Odbor za reviziju:

- Diana Cvijić, dipl. ekon., predsjednik,
- Srećko Vidović dipl. ekon., zamjenik predsjednika,
- Slađana Raković, dipl. ekon., član.

Direktor odjeljenja interne revizije:

- Aleksandra Ilić, dipl. ekon.

Interni revizor:

- Jelena Jokić, dipl. ekon.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSISKIH IZVJEŠTAJA

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Službeni glasnik RS broj 94/2015 i 78/2020) i drugim računovodstvenim propisima i profesionalnom regulativom koja se primjenjuje u Republici Srpskoj.

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, pravna lica u Republici Srpskoj su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumijeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik RS“ br. 59/22). Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primijenjenim računovodstvenim politikama.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

3.1. Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca, kada su obračunati i iskazani u knjigovodstvenoj ispravi (fakturi), nezavisno od vremena naplate (fakturisana realizacija). Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za odobrene popuste. Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

3.2. Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene. Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	1,95583	1,95583
USD	1,769982	1,833705
SDR	2,381282	2,450479

3.3. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti. Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na datum

revalorizacije, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu sljedećih stopa:

NAZIV	STOPA AMORTIZACIJE
Građevinski objekti	1,25-2,50%
Laboratorijska oprema	8-14,30%
Mašine	8-20%
Transportna sredstva	2,33-26,21%
Poslovni inventar	5-20%
Ostala oprema	5-20%

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstava (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

3.5. Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva su sredstva bez fizičke supstance koja se mogu identifikovati, a koja se posjeduju radi korištenja u proizvodnji ili za administrativne namjene.

Početno se vrednuju po nabavnoj vrijednosti.

Nematerijalna sredstva se amortizuju ako imaju ograničeni korisni vijek trajanja. U tom slučaju se primjenjuje linearna metoda amortizacije, gdje se amortizacione stope utvrđuju prema korisnom vijeku trajanja pojedinačnog nematerijalnog ulaganja.

Društvo provjerava korisni vijek trajanja nematerijalnih ulaganja, stope amortizacije i vrši preračun za sadašnje i buduće periode, ako su očekivanja značajno drugačija od prvobitno procijenjenih. Efekti promjene se evidentiraju u obračunskom periodu u kojem dođe do promjene.

Dugoročnu nematerijalnu imovinu Društva čine: osnivačka ulaganja, ulaganja u probnu proizvodnju, istraživanje i razvoj, ulaganje u nove softverske aplikacije, koncesije, patenti i licence, trajno korištenje zemljišta i slična prava.

3.6. Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu

3.7. Zalihe

Zalihe se evidentiraju po nabavnoj vrijednosti ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti koja je niža. Neto prodajna vrijednost je cijena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cijene za troškove prodaje.

Cijena koštanja zaliha utvrđuje se metodom ponderisanog prosječnog troška.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost. Za oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima vrši se odgovarajuća ispravka vrijednosti, ili se u cjelosti otpisuju.

3.8. Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospelja, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i kratkoročni depoziti do tri mjeseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet značajnog rizika od promjene vrijednosti.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procjenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvrjeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha.

3.9. Finansijske obaveze

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

3.10. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

3.11. Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Društvo nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtjeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja,

kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa. Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

4.1. Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora. Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

4.2. Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

4.3. Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Prilikom obračuna ispravke vrijednosti Društvo primjenjuje model očekivanog kreditnog gubitka tako što razmatra vjerovatnoću nastanka neizvršenja obaveze druge ugovorne strane tokom očekivanog ugovorenog roka trajanja finansijske imovine. Za računanje očekivanog kreditnog gubitka, koristi se matrica za određivanje ispravke vrijednosti. Upotreba matrice podrazumijeva grupisanje potraživanja na bazi različitih karakteristika kupaca i trendova istorijskih gubitaka.

5. DODATNA OBRAZLOŽENJA UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva klasifikovana su na:

1. nematerijalna ulaganja,
2. zemljište,
3. građevinske objekte, koji pored građevinskih objekata obuhvataju i:
 4. postrojenja i oprema, laboratorijska oprema, motorna vozila,
 5. avansi i nekretnine, postrojenja, oprema u pripremi
 6. investicione nekretnine
 7. dugoročni finansijski plasmani.

Osnovna sredstva se kategoriju prema svojim radnim i tehnološkim karakteristikama u svrhu obračuna amortizacije.

Nabavna vrijednost stalnih sredstava na dan 31.12.2023. godine, iznosi (AOP 001): 164.552.987 KM, otpisana 68.828.977 KM, a sadašnja vrijednost 95.724.010 KM.

Uprava Društva je donijela odluku broj 04-1370/24 od 07.02.2024.godine o usvajanju Izvještaja o procjeni vrijednosti nekretnina u ulici 22.aprila br.2 na dan 31.12.2023.godine., koju je izradio nezavisni procjenitelj (vještak). Prema usvojenom Izvještaju, izvršeno je usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti sa procijenjenom fer vrijednošću investicione nekretnine (zemljište).

Nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine na dan 31.12.2023. godine prikazane su u sljedećoj tabeli (AOP 002+AOP 008+AOP 015):

KM

Opis	Nematerijalna sredstva	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Osnovna sredstva u pripremi	Investicione nekretnine	Ukupno
Bruto vrijednost 01.01.2023.	25.876.049	3.744.472	112.666.831	15.257.779	1.008.374	2.268.367	160.821.872
Nabavke u toku godine	2.592	0	1.016.927	1.084.222	302.123	0	2.405.864
Prenos/aktiviranje	0	0	258.742	0	(258.742)	0	0
Procjena	0	0	0	0	0	20.807	20.807
Otpis	0	0	0	(420.642)	0	0	(420.642)
Stanje na dan 31.12.2023.	25.878.641	3.744.472	113.942.500	15.921.359	1.051.755	2.289.174	162.827.901

Ispravka vrijednosti 01.01.2023.	2.890.635	0	53.213.847	10.377.022	0	0	66.481.504
Amortizacija u toku godine	465.995	0	1.261.118	1.025.886	0	0	2.752.999
Procjena	0	0	0	0	0	0	0
Otpis	0	0	0	(405.525)	0	0	(405.525)
Stanje na dan 31.12. 2023. godine	3.356.630	0	54.474.965	10.997.383	0	0	68.828.978
Neto vrijednost							
31.12.2023.	22.522.011	3.744.472	59.467.535	4.923.976	1.051.755	2.289.174	93.998.923
31.12.2022.	22.985.414	3.744.472	59.452.984	4.880.757	1.008.374	2.268.367	94.340.368

- Nematerijalna sredstva obuhvataju: računarske programe (koji nisu dio hardvera), ulaganja u internet stranicu, trajno pravo korištenja zemljišta, projekat KfW banke, upotrebne dozvole i sl.

Iznos od 22.081.006 KM odnosi se na obavezu preuzetu po potpisanom Ugovoru, prikupljanje sredstava za otplatu namjenskog kredita (10.000.000€) za finansiranje projekta „Gradski sistem vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda u Gradu Banjaluci“. Kreditnim sredstvima zadužen je Grad Banja Luka. U novembru 2012.god. potpisan je i Aneks br.1 Ugovora, kojim se definiše obaveza izdvajanja novčanih sredstava (sa posebnog računa) svakodnevno na račun Grada u iznosu od 35% od dnevnog priliva (naplata od kupaca iz kategorija individualne potrošnje, kućnih savjeta i ZEV), počevši od 01.01.2013.godine do 30.12.2023.god, koji je ranije izmiren pa je isti ukinut sredinom septembra 2023.godine.

Na osnovu člana 5. Odluke o javnom vodovodu i javnoj kanalizaciji („Sl.gl.Grada B.Luka“br.8/12) potpisan je Sporazum o predaji na upravljanje i održavanje javnog vodovoda i kanalizacije po navedenom Projektu, broj 012-G-2396/15 od 11.12.2015.godine. Na osnovu Izvještaja Ekonomskog instituta iz februara 2019.godine i Odluke Društva broj 04-1550/19 izvršeno je preknjiženje obaveze sa nematerijalnih sredstava u pripremi na nematerijalna ulaganja i istovremeno stvorena obaveza kroz bilansnu poziciju - dugoročne obaveze.

- Povećanje vrijednosti građevinskih objekata u najvećem dijelu se odnosi na izgradnju cjevovoda za vodovodnu i kanalizacionu mrežu putem izvođenja radova po osnovu realizacije vlastitog investicionog programa (aktiviranje vlastitih učinaka).
- Povećanje vrijednosti opreme obuhvata nabavku: mašina, uređaja i instalacija, transportnih sredstava i računarske opreme. Najznačajniji iznos se odnosi na nabavku

pumpi za proizvodnju vode koje je bilo neophodno zamjeniti i uraditi rekonstrukcije kako bi sistem nesmetano funkcionisano, zatim potrebne mehanizacije za sektor održavanja.

- Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi su investicije čiji su radovi u toku. To su rekonstrukcija i izgradnja vodovodne (primarne i sekundarne) mreže, početak aktivnosti na izgradnji solarnih panela i izgradnja hemijske zgrade sa ugradnjom hlodne opreme po Ugovoru 03/2-5190/10-20 od 24.8.2020.godine.
- Investicione nekretnine obuhvataju vrijednost zemljišta na lokaciji u ulici 22.aprila br.2.
- Dugoročni finansijski plasmani obuhvataju: reklasifikaciju pripadajućeg iznosa kratkoročnih potraživanja na dugoročna potraživanja po osnovu potpisanih sporazuma o nagodbi ili ugovora o reprogramu obaveza kupaca za utrošenu vodu (Klinički centar Banja Luka, „Vodovod“ a.d. Čelinac, „FK Borac“, JP „Akvana“ Banja Luka, Studentski centar Nikola Tesla, Centar za rehabilitaciju i zapošljavanje invalida) koji dospijevaju u periodu dužem od godinu dana od dana bilansiranja u bruto iznosu od 1.725.086 KM.

5.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva obuhvataju: zalihe, kratkoročna potraživanja, kratkoročne finansijske plasmane i gotovinu iz poslovnih aktivnosti.

-Vrijednost u KM

OPIS	AOP	GODINA	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Zalihe i dati avansi	037	1.650.394	1.653.864
Kratkoročna potraživanja	045	3.719.786	2.639.030
Kratkoročni finansijski plasmani	052	0	1.472
Gotovina	061	2.433.434	706.528
PDV	064	5.030	435.036
Kratkoročna razgraničenja	065	1.030.916	6.577
UKUPNO	036	8.839.560	5.442.507

5.2.1. *Zalihe i dati avansi*

Zalihe obuhvataju sljedeće: materijal (osnovni materijal, rezervne dijelove za vodomjere, materijal za vozila i mehanizaciju, hemikalije, pomoćni materijal, kancelarijski materijal, gorivo, mazivo, rezervne dijelove, zaštitna oprema), alat, auto gume i sredstva HTZ opreme.

5.2.2. *Kratkoročna potraživanja*

Kratkoročna potraživanja (bruto) iznose 8.716.708 KM, od čega se na ispravku potraživanja odnosi 4.996.922 KM, neto potraživanja 3.719.786 KM.

Potraživanja od kupaca (bruto) za isporučenu vodu, kanalizaciju i izvršene usluge (dugoročna i kratkoročna), iskazana na (AOP029, AOP047) iznose 10.333.081 KM, ispravka potraživanja iznosi 4.986.929 KM i sadašnja vrijednost 5.346.152 KM.

U skladu sa usvojenom metodologijom računovodstvene primjene „Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja MSFI 9 - Finansijski instrumenti“ - računovodstveni aspekti otpisa i ispravke vrijednosti potraživanja „Vodovoda“ a.d. Banja Luka, upotrebom tzv. matrice za određivanje ispravke vrijednosti potraživanja, pristupili smo utvrđivanju očekivanog kreditnog gubitka za potraživanja od kupaca na dan 31.12.2023.godine.

Na bazi podataka dobijenih iz analitičke evidencije kupaca o istorijskim podacima naplate potraživanja utvrđene su stope očekivanih kreditnih gubitaka.

Utvrđeni procenti gubitaka primjenjeni su na stanje potraživanja na dan 31.12.2023. godine i istovremeno je usklađena ispravka potraživanja sa potraživanjima starijim od godinu dana na dan 31.12.2023.godine.

S obzirom da je stanje procijenjene ispravke vrijednosti potraživanja smanjeno, efekat u iznosu od 1.972.827 KM se na dan 31.12.2023.godine evidentira u poslovnim knjigama na teret ispravke vrijednosti potraživanja, a u korist prihoda od usklađivanja vrijednosti potraživanja.

Od ukupnog iznosa bruto potraživanja, izvršena je reklasifikacija pripadajućeg iznosa kratkoročnih potraživanja na dugoročna potraživanja – ostali dugoročni plasmani u skladu sa odredbama MRS 32 – Finansijski instrumenti: prezentacija (paragraf 11), po osnovu potpisanih sporazuma o nagodbi ili ugovora o reprogramu obaveza potrošača za utrošenu vodu (uzimajući u obzir vremenski period potpisanih sporazuma i ugovora), koja dopijeva u periodu dužem od godinu dana od dana bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja sadrže: potraživanja od zaposlenih, potraživanja od fondova za refundacije, potraživanja za više plaćen porez na dobit što je nastalo plaćanjem akontacija u toku godine, a obaveza za plaćanje je manja.

5.2.3. *Gotovina*

Gotovina iznosi 2.433.434 KM. Devizni račun izražen je u novčanoj jedinici EUR i preračunat je po važećem kursu na datum 31.12.2023.god. Od ukupnog iznosa raspoloživih novčanih sredstava iznos od 1.784.989 KM se odnosi na raspoloživa sredstva kod Nove banke iz plasiranih kreditnih sredstva namijenjenih za investicije.

Društvo na dan 31.12.2023.godine raspolaže i sa iznosom od 1.000.000 KM u vidu dozvoljenog prekoračenja po transakcionom računu kod BPŠ banke. Iznos je vidljiv na izvodu transakcionog računa kod BPŠ banke, a iznos iskorištenog plasmana je vidljiv na kratkoročnim obavezama za kredite.

5.2.4. Porez na dodatnu vrijednost

Iznos akontacionog PDV na dan 31.12.2023.god. iznosi 5.030 KM.

5.2.5. Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja obuhvataju premije osiguranja i obračunatu potrošnju za individualne potrošače za prvi i drugi ciklus očitavanja i obračuna potrošnje koji nisu dobili račune za novembar i decembar 2023.godine.

5.3. Izvori sredstava

KM

IZVORI SREDSTAVA	GODINA	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Kapital	35.655.181	35.655.181
Emisiona premija	278.751	278.751
Zakonske rezerve	7.086.832	7.086.832
Statutarne rezerve	4.693.059	4.693.059
Revalorizacione rezerve	31.498.032	31.931.327
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	5.082.894	4.748.091
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	667.998	334.803
Dugoročna rezervisanja	326.758	327.292
Dugoročne obaveze	3.315.584	1.367.196
Razgraničeni prihodi i primljene donacije	6.301.098	6.427.932
Kratkoročne obaveze	9.657.383	6.932.411
UKUPNO	104.563.570	99.782.875

5.3.1. Kapital

Struktura kapitala

KM

Grad Banja Luka	65%	23.255.365
PREF a.d. Banja Luka	10%	3.543.416
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	5%	1.771.708
ZIF-ovi i ostali akcionari	20%	7.084.692
UKUPNO	100%	35.655.181

Kapital je razvrstan prema Sudskom registru. Akcije kotiraju na Banjalučkoj berzi. Knjiga akcionara vodi se kod Centralnog registra hartija od vrijednosti i na dan 31.12.2023. godine vrijednost u knjigama je usklađena sa knjigom akcionara.

U 2018. godini Skupština Društva je na vanrednoj sjednici koja je održana 30.11.2018. godine donijela Odluku o povećanju osnovnog kapitala broj: 04-BMS-9950/3-18.

Osnovni kapital Društva, upisan u sudski registar kod Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci, prije donošenja ove Odluke, iznosio je 35.434.161 KM a sastojao se od 35.434.161 redovne akcije, klase „A“ sa pravom glasa, nominalne vrijednosti 1 KM po akciji.

Društvo je drugom emisijom akcija ponudom upućenom kvalifikovanom investitoru bez obaveze objavljivanja prospekta, emitovalo ukupno 340.000 akcija, klase „A“, nominalne vrijednosti 1 KM, ukupne nominalne vrijednosti 340.000 KM. Ponuda akcija iz druge emisije bila je upućena kvalifikovanom investitoru – Gradu Banja Luka, koji je vlasnik 65,006040% redovnih akcija Društva na dan usvajanja Odluke o drugoj emisiji. Prodajna cijena akcija iz druge emisije iznosila je 2,2612 KM po akciji, dok je ukupna prodajna vrijednost emisije iznosila 768.808 KM. Emisija je vršena uz korištenje prava preče kupovine akcija postojećih akcionara, upisanih u knjigu akcionara na dan presjeka 21.10.2018.godine.

Kvalifikovani investitor – Grad Banja Luka je potpisivanjem pisane izjave – upisnice, po osnovu prava preče kupovine, dana 30.10.2018.godine, upisao 221.020 redovnih akcija iz druge emisije, a i uplata sredstava je izvršena istog dana.

Drugom emisijom akcija, zaključno sa 12.11.2018.godine kao posljednjim danom za upis i uplatu akcija, ukupno je upisano i uplaćeno 221.020 akcija, odnosno 65,005882% od emitovanog broja akcija, ukupne vrijednosti 499.770 KM.

Osnovni kapital Društva povećan je po osnovu druge emisije redovnih (običnih) akcija i nakon povećanja iznosi 35.655.181 KM i sastoji se od 35.655.181 redovnih akcija, klase „A“ sa pravom glasa, nominalne vrijednosti 1 KM po akciji na dan 31.12.2023. godine.

Rezerve

Zakonske i statutarne rezerve formiraju se u skladu sa zakonom i računovodstvenom politikom. Revalorizacione rezerve su rezultat knjiženja pozitivnih efekata procjene vrijednosti imovine iz ranijeg perioda. Ukidaju se kada sredstvo prestaje da se priznaje i kada se povuče iz upotrebe usljed rashodovanja ili prodaje.

Iznos revalorizacionih rezervi na dan 01.01.2023.	31.931.327 KM
Ukidanje rev.rezervi po osnovu rashodovanja sredstava	-164.055 KM
Ukidanje rev.rezervi po osnovu obračuna amortizacije	-269.240 KM
Ukupno revalorizacione rezerve na dan 31.12.2023.god.:	31.498.032 KM

Ukidanje rev.rezervi izvršeno je po dva osnova. Prvi se odnosi na ukidanje rev.rezervi na sredstva koja se stavljaju van upotrebe i njihova formirana rev.rezerva se ukida.

Drugi osnov se odnosi na ukidanje rev.rezervi za iznos razlike između amortizacije zasnovane na revalorizovanoj knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava i amortizacije zasnovane na prvobitnoj

nabavnoj vrijednosti za 2023.godinu, što je u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva.

Neraspoređeni dobitak

Neraspoređeni dobitak ranijih godina je rezultat prenosa izdvojenih sredstava sa konta finansijskih rashoda, a na osnovu Sporazuma sa Gradom o prenosu sredstava na upravljanje i održavanje po Projektu KfW banke (na nematerijalna ulaganja a u korist dobiti prethodnih godina).

Korekcija dobitka (smanjenje) iz prethodnih godina je izvršena u skladu sa MRS 8 a po Odluci Društva br.04-8200/19 od 04.09.2019.o obračunu PDV na vodni doprinos za period 01.11.2014.- 31.07.2019.godine. Ukupna obaveza PDV je bila 695.211 KM i od toga iznosa, preko dobiti je korigovano 641.418 KM iznos koji se odnosio na period zaključno sa 2018.godinom, ostali dio- razlika je teretila rashode 2019.godine.

Na osnovu izvještaja o uvođenju računovodstvene primjene „Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja MSFI 9 - Finansijski instrumenti“ - računovodstveni aspekti otpisa i ispravke vrijednosti potraživanja „Vodovoda“ a.d. Banja Luka, a koji je izradio konsultant „BI revizor“ Banja Luka utvrđen je iznos očekivanog kreditnog gubitka na potraživanjima od kupaca na dan 31.12.2020.godine u iznosu od 543.577 KM.

Iznos iz prethodnog stava u poslovnim knjigama Društva proknjižen je na teret dobiti ranijih godina, a u korist ispravke vrijednosti potraživanja na dan 31.12.2021.godine - prva primjena.

Odlukom broj 04-BMS-6550/8-23 od 28.06.2023.god. o raspodjeli dobiti ostvarene za 2022.godinu iz sredstava neto dobiti u iznosu od 334.802 KM zadržavaju se na neraspoređenoj dobiti ranijih godina.

Dobit po bilansu stanja (prenos iz revalorizacionih rezervi dijela sredstava koja se odnose na rashodovana osnovna sredstva i razliku amortizacije)	433.295 KM
Neto dobit po bilansu uspjeha	<u>234.703 KM</u>
Ukupno ostvarena dobit:	667.998 KM

5.3.2. Dugoročna rezervisanja

Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih u skladu sa primjenom Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS 19), od strane ovlaštenog aktuara rade se na godišnjem nivou. Ukupna rezervisanja za otpremnine, jubilarne nagrade iznose 326.758 KM.

5.3.3. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze, odnose se na kredit koji Društvo ima kod Svjetske banke - Međunarodna asocijacija za razvoj po Projektu urbane infrastrukture i pružanja usluga. Garant za kredit je

Vlada RS, sa kojom je sklopljen Supsidijarni finansijski sporazum i po tom osnovu plaća se kamata i provizija Ministarstvu finansija. Kredit je realizovan u 2011.godini, a otplata je krenula u oktobru 2012.godine. Iznos rate je 105.671 SDR (protuvrijednost 255.757 KM na dan 31.12.2021. god.). Iznos odobrenog supsidijarnog finansiranja iznosi SDR 2.546.300 ili 3.666.672 USD. Kredit je vezan za SDR i preračunava se po važećem kursu na dan sastavljanja obračuna (periodičnog i godišnjeg) i iziskuje pozitivne ili negativne kursne razlike. Pozitivna kursna razlika iskazana je na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 13.370 KM. Svaka otplata glavnice (15.04. i 15.10) preračunava se po kursu na dan dospijeća rate i utiče na rezultat poslovanja Društva. Otplata kredita će trajati do 15.04.2024.godine. Rashodi kamata po navedenom kreditu terete rashode poslovanja 2023.godine i iznose 13.476 KM.

Za potrebe nabavke osnovnih sredstava i prijevremenu otplatu kredita (broj NO-126/20 kod Komercijalne banke), 28.06.2022.god. podignut je dugoročni kredit po Ugovoru broj NO-259/22 kod Banke poštanske štedionice. Iznos kredita 1.500.000 KM na period od 5 godina; nominalna kamatna stopa 4,30%; efektivna kamatna stopa 4,49%; naknada za obradu kredita 0,25%. Iznos mjesečnog anuiteta koji dospjeva 29.og u mjesecu je 27.828,10 KM. Dugoročni dio obaveze po navedenom kreditu iznosi 790.205 KM.

U svrhu finansiranja investicija u izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže i izvođenja priključaka na iste, te izgranje solarnih elektrana obezbijeden je dugoročni namjenski kredit kod Nove banke a.d. Banja Luka u ukupnom iznosu od 3.000.000 KM, a po odluci Nadzornog odbora Društva broj 04-BMS-11484/23 od dana 23.10.2023.godine. Navedeni kredit je odobren na period od 5 godine, sa fiksnom kamatnom stopom od 7%, uz naknadu za obradu kredita od 1%. Iznos mjesečnog anuiteta koji dospjeva 1. u mjesecu iznosi 59.403,60 KM. Iznos dugovorne obaveze na dan 31.12.2023.godine iznosi 2.525.378 KM.

-Vrijednost u KM

DUGOROČNI KREDITI	GODINA	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Do 1 godine	2.020.062	2.614.514
Od 1 do 2 godine	859.549	564.680
Od 3 do 5 godina	2.455.994	802.516
Preko 5 godina	0	0
UKUPNO	5.335.605	3.981.710

5.3.4. Razgraničeni prihodi i primljene donacije

Razgraničeni prihodi i primljene donacije iznose 6.301.098 KM, a to su rezervisanja za osnovna sredstva koja proističu iz donacija EU na projektima revitalizacije Fabrike vode, smanjenje gubitaka u mreži i donacija opreme i laboratorijskih uređaja, te izgradnja primarnih cjevovoda i rekonstrukcije određenih cjevovoda iz ranijeg perioda.

Od ukupnih sredstava rezervisanja Grad Banja Luka učestvovao u finansiranju izgradnje Fabrike vode „PP Novoselija 2“ u ukupnom iznosu od 3.050.000 KM, JP „Vode Srpske“ u iznosu od 96.000 KM.

Dugoročna rezervisanja se ukidaju na godišnjem nivou. Srazmjern dio troškova amortizacije koji se odnosi na ova sredstva, sa dugoročnih rezervisanja se prenosi na prihod od doniranih sredstava, na kraju poslovne godine.

5.3.5. Kratkoročne obaveze

KRATKOROČNE OBAVEZE	AOP	GODINA	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Kratkoročne finansijske obaveze	148	2.020.062	2.614.514
Primljeni avansi	156	554.056	598.064
Dobavljači u zemlji i inostranstvu	158 159	5.328.873	2.776.597
Obaveze za zarade i naknade zarada	162	859.081	717.394
Druge obaveze	163	78.668	36.788
PDV	164	271.488	0
Obaveze za ostale poreze, doprinose i dr.dažbine	165	496.249	79.363
Obaveze za porez na dobit	166	0	38.517
Kratkoročna razganičenja	167	4.335	4.768
Kratkoročna rezervisanja	168	44.571	66.406
UKUPNO	147	9.657.383	6.932.411

- Kratkoročne finansijske obaveze predstavljaju iznos dugoročnih finansijskih obaveza koji dospijeva do godinu dana; rata kredita: Svjetske banke 275.887 KM, kredita BPŠ banke 293.087 KM, Nove banke 474.622 KM i obaveza po kratkoročnom overdraft kreditu kod BPŠ banke u iznosu od 976.465 KM.

Za potrebe obezbjeđenja tekuće likvidnosti dana 18.04.2023.godine zaključen je Ugovor o overdraft kreditu sa BPŠ bankom a.d. Banja Luka u iznosu od 1.000.000 KM, u vidu dozvoljenog prekoračenja po transakcionom računu. Kredit je odobren na 12 mjeseci i kamatnom stopom od 2,99% godišnje na korišteni iznos sredstava te naknadom za obradu kredita od 0,20% od iznosa odobrenog kredita.

- Prenos avansa - pretplate kupaca na dan 31.12.2023.godine.
- Obaveze prema dobavljačima su obaveze na dan 31.12.2023.godine.
- Obaveze za zarade i naknade su ukalkulisane obaveze sa 31.12.2023.godine.

- Druge obaveze obuhvataju ukalkulisane obaveze za: prevoz radnika, jubilarne nagrade i otpremnine, obaveze prema članovima nadzornog odbora i odbora za reviziju, ugovor o djelu i druge obaveze.
- Obaveze za poreze i doprinose su: obaveze za vodni doprinos, naknada za korištenje šuma, protivpožarna naknada u iznosu od 496.249 KM i ostale obaveze za poreze i doprinose po ugovoru o djelu, privremenim i povremenim poslovima.
- iznos kratkoročnih rezervisanja obuhvata iznos rezervisanih a neiskorišćenih sredstava za dodjelu donacija iz dobiti ostvarene za 2021.godinu.

5.4. Vanbilansna aktiva i pasiva

U bilasu stanja na poziciji vanbilansne aktive i pasive nalazi se iznos od 146.695.528 KM. To su: potraživanja od kupaca koji su tuženi u ranijem periodu, u međuvremenu otišli u stečaj, a sudski proces još nije završen 781.776 KM; osnovna sredstva koja su predana po Ugovoru na upravljanje, korištenje i održavanje vodovodne mreže u naselju Jablan 38.569 KM i Slatina-Krčmarice 350.402 KM - Opština Laktaši; vrijednost osnovnih sredstava koja su Ugovorom o predaji na upravljanje i održavanje objekata i infrastrukture broj 12-G-4207/18 (Grad Banja Luka) od 15.10.2018.god. i Aneksom Ugovora broj 03/1-7511/2-22 od 02.09.2022.god. lokalni vodovodi preneseni „Vodovodu“ a.d. na upravljanje i održavanje 51.951.935 KM: vrijednost vodovodne infrastrukture predana po Ugovoru broj 12-G-316/20 (Grad Banja Luka) od 05.02.2020. godine - na upravljanje, korištenje i održavanje 49.195.023 KM i vrijednost kanalizacione infrastrukture predana po Ugovoru broj 12-G-315/20 (Grad Banja Luka) od 05.02.2020.godine – na upravljanje korištenje i održavanje 36.363.924 KM, u skladu sa članom 5.stav 2. Odluke Skupštine grada Banja Luka o javnom vodovodu i javnoj kanalizaciji („Sl.gl. Grada Banja Luka“ br.8/12, 9/16 i 39/16).

U toku 2023.godine Društvo je preuzelo na upravljanje i održavanje objekata i infrastrukturu po Ugovoru broj 11-G-1238/23 (Grad Banja Luka) od dana 20.03.2023.godine-Proširenje distributivne mreže pitke vode i mreže za prikupljanje otpadnih voda- Faza 1 u vrijednosti od 7.889.016 KM, od čega se u toku 2023.godine amortizovalo 427.322 KM, što je u neto iznosu 7.461.694 KM.

Pored gore navedenog Društvo je od Grada Banja Luka preuzelo vodovodnu infrastrukturu vodovoda "Fratrovac", „Trča“, „Volari“ i „Zmajevac“ po Ugovoru broj 11-G-1863/23 od dana 20.08.2023.godine ukupne vrijednosti 847.988 KM, od čega se amortizovalo ukupno 335.662 KM, što je u neto iznosu 512.326 KM.

5.5. Prihodi

Prihodi Društva su:

- Poslovni prihodi
- Finansijski prihodi
- Ostali dobici i prihodi
- Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine

KM

PRIHODI	AOP	GODINA	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Prihodi od prodaje vode	208	15.238.853	13.332.435
Prihodi od obračunate kanalizacije	208	2.524.297	2.392.031
Prihodi od naknade za mjerno mjesto	208	958.849	155.530
Prihodi od izvršenih usluga	212	841.930	1.117.969
Povećanje vrijednosti investicionih nekretnina	216	20.807	1.665.117
Ostali poslovni prihodi	218	1.342.586	761.645
Finansijski prihodi	239	59.461	43.223
Ostali dobici i ostali prihodi	251	51.391	273.861
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	273	1.972.827	279.023
UKUPNO	301	23.011.001	20.020.834

5.5.1. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi Društva obuhvataju sljedeće:

- prihod od prodaje vode,
- prihodi od obračunate kanalizacije,
- prihodi od naknada za mjerno mjesto,
- prihodi od naknade za mjerno mjesto;
- prihodi od vršenja usluga.

Zaključkom Skupštine Grada Banja Luka broj 22-013-136/23 od 22.03.2023.godine data je saglasnost na povećanje cijena vode za sve kategorije potrošača, te saglasnost na uvođenje distributivnog troška kao fiksnog dijela jedinstvene cijene vode. Navedene cijene su na snazi od 01.04.2023.godine.

Povećanje vrijednosti investicionih nekretnina

Uprava Društva je donijela odluku o usvajanju Izvještaja o procjeni vrijednosti nekretnina u ulici 22.aprila br.2 na dan 31.12.2023.godine. Prema usvojenom Izvještaju, izvršeno je usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti sa procijenjenom fer vrijednošću investicione nekretnine (zemljište), čiji je efektat usklađivanja u iznosu od 20.807 KM priznat kroz povećanje vrijednosti investicione nekretnine.

Ostali poslovni prihodi

Prihodi koji su nastali kao rezultat izgradnje i rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže, na primarnim i sekundarnim cjevovodima, u vlastitoj režiji iznose 1.139.030 KM, amortizacija doniranih sredstava iznosi 198.306 KM i prihodi od zakupnina 5.250 KM.

5.5.2. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju: kamate po tužbama kupaca - potrošača u iznosu od 46.017 KM i pozitivne kursne razlike od 13.444 KM.

5.5.3. Ostali dobici i prihodi

Obuhvataju: viškovi materijala utvrđene po popisu, naplaćena otpisana potraživanja, naplaćeni sudski i ostali nepomenuti prihodi.

5.5.4. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine

U skladu sa usvojenom metodologijom računovodstvene primjene „Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja MSFI 9 - Finansijski instrumenti“ - računovodstveni aspekti otpisa i ispravke vrijednosti potraživanja „Vodovoda“ a.d. Banja Luka, upotrebom tzv. matrice za određivanje ispravke vrijednosti potraživanja, pristupili smo utvrđivanju očekivanog kreditnog gubitka za potraživanja od kupaca na dan 31.12.2023.godine.

Na bazi podataka dobijenih iz analitičke evidencije kupaca o istorijskim podacima naplate potraživanja utvrđene su stope očekivanih kreditnih gubitaka.

Utvrđeni procenti gubitaka primjenjeni su na stanje potraživanja na dan 31.12.2023. godine i istovremeno je usklađena ispravka potraživanja sa potraživanjima starijim od godinu dana na dan 31.12.2023.godine.

S obzirom da je stanje procijenjene ispravke vrijednosti potraživanja smanjeno, efekat u iznosu od 1.972.827 KM se na dan 31.12.2023.godine evidentira u poslovnim knjigama na teret ispravke vrijednosti potraživanja, a u korist prihoda od usklađivanja vrijednosti potraživanja.

5.6. Rashodi

KM

RASHODI	AOP	GODINA	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Troškovi materijala	221	2.175.089	1.808.017
Troškovi goriva i energije	222	3.605.392	3.018.716
Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja	223	11.649.135	9.823.855
Troškovi proizvodnih usluga	226	1.192.783	726.504

Troškovi amortizacije i rezervisanja	227	2.756.737	3.165.346
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	234	1.054.422	683.969
Troškovi poreza	235	39.989	37.783
Troškovi doprinosa	236	45.008	35.016
Finansijski rashodi	244	144.726	110.438
Ostali rashodi i gubici	261	109.431	67.565
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	286	0	230.930
UKUPNO	306	22.772.712	19.708.139

5.6.1. Poslovni rashodi

Troškovi materijala

Troškovi materijala obuhvataju: osnovnog materijala, rezervne dijelove za vodomjere, materijala za vozila i mehanizaciju, hemikalije, pomoćni materijal, kancelarijski materijal, alat, auto gume i sredstva HTZ opreme.

Troškovi goriva i energije

Troškovi goriva i energije obuhvataju troškove: troškove naftnih derivata (gorivo i mazivo), troškovi električne energije, troškovi toplotne energije.

U posmatranom izvještajnom periodu došlo je do značajnog porasta troškova električne energije i troškova goriva izazvanih porastom cijena energenata.

OPIS	AOP	KM	
		GODINA	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Troškovi goriva		271.188	311.665
Troškovi energije		3.334.204	2.707.051
UKUPNO	222	3.605.392	3.018.716

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja

Troškovi bruto zarada i naknada su: obračunati iznosi zarada i naknada sa pripadajućim porezima i doprinosima koji u skladu sa Zakonom o radu i podzakonskim aktima Društva regulišu ovu oblast

KM

OPIS	AOP	GODINA	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Troškovi bruto plata		8.192.141	6.897.185
Troškovi bruto naknada plata (topli obrok i regres)		2.663.054	2.354.620
Troškovi bruto naknada članovima nadzornog odbora		44.645	48.906
Troškovi bruto naknada članovima odbora za reviziju		24.852	23.104
UKUPNO	224	10.924.692	9.323.815

KM

OPIS	AOP	GODINA	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Troškovi otpremnina i jubilarnih nagrada		115.567	29.287
Troškovi zaposlenih na službenom putu		23.184	16.798
Troškovi bruto ostalih ličnih primanja		585.693	453.955
UKUPNO	225	724.443	500.040

Troškovi proizvodnih usluga

KM

OPIS	AOP	GODINA	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Troškovi transportnih usluga		155.151	235.169
Troškovi održavanja osnovnih sredstva		851.798	347.195
Troškovi reklame i propagande		74.067	64.130
Troškovi ostalih usluga (komunalne usluge i troškovi zaštite na radu)		111.767	80.010
UKUPNO	226	1.192.783	726.504

Troškovi amortizacije i rezervisanja

Amortizacija sredstava se obračunava u skladu sa računovodstvenom politikom i iznosi 2.752.999 KM. Od ukupnog iznosa troškova amortizacije, iznos od 441.620 KM se odnosi na troškove amortizacije na nematerijalna ulaganja (po projektu „Gradski sistem vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda u Gradu Banjoj Luci“). Troškovi rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade, prema aktuarskom obračunu iznose 3.738 KM.

Nematerijalni troškovi

KM

OPIS	AOP	GODINA	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Troškovi neproizvodnih usluga (revizija finans.izvještaja, advokatske usluge, zdravstvene usluge (ispitivanje kvaliteta vode), troškovi seminara, troškovi deratizacije i dr.)		591.418	294.856
Troškovi reprezentacije		22.985	21.504
Troškovi premije osiguranja		62.299	48.768
Troškovi platnog prometa		26.669	26.987
Troškovi članarina (PK RS, PK BiH, Udruženje Vodovoda, članarina CRHOV)		21.326	19.062
Ostali nematerijalni troškovi (registracione takse i takse za prekop, sudske takse, isplate zaposlenim u slučaju smrti člana uže porodice i dr.)		329.726	272.792
UKUPNO	234	1.054.422	683.969

Troškovi poreza i doprinosa

KM

OPIS	AOP	GODINA	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Troškovi poreza (porez na imovinu, naknada za šume, protivpožarna naknada, naknada za uređenje zemljišta, ostali porezi)	235	39.989	37.783
Doprinosi (za zapošljavanje i profesionalnu rehabilitaciju invalida, vodni doprinos)	236	45.008	35.016
UKUPNO		84.997	72.799

5.6.2. Finansijski rashodi

Rashodi kamata - po kreditu Svjetske banke (plaćanje dva puta godišnje 15.04. i 15.10.) iznose 13.476 KM, kamata po kreditu BPŠ banke iznosi 53.161 KM, kamata na iskorištena sredstva po overdraft kreditu Nove banke 4.348 KM, kamata na iskorištena sredstva BPŠ banke iznosi 13.146 KM i zatezne i druge kamate 60.462 KM.

5.6.3. Ostali rashodi

Ostale rashode čine: rashod osnovnih sredstva po izvještaju o popisu, manjkovi, rashodi po osnovu otpisa zaliha materijala, naknade štete iz poslovanja prema trećim licima i direktan otpis potraživanja od kupaca po izvještaju o popisu na da 31.12.2023.god.

5.7. Komentar bilansa tokova gotovine

PRILIVI GOTOVINE	AOP	KM	
		GODINA	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Gotovina iz poslovnih aktivnosti	501	23.825.325	21.434.812
Gotovina iz aktivnosti investiranja	515	0	46.735
Gotovina iz aktivnosti finansiranja	544	3.000.000	1.500.000
UKUPNO		26.825.325	22.981.547

ODLIVI GOTOVINE	AOP	KM	
		GODINA	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Gotovina iz poslovnih aktivnosti	506	21.484.193	18.486.112
Gotovina iz aktivnosti investiranja	531	1.005.008	1.304.799
Gotovina iz aktivnosti finansiranja	551	2.609.160	3.213.910
UKUPNO		25.098.361	23.004.821

5.8. Upravljanje finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo raznim finansijskim rizicima: tržišnom, deviznom, kreditnom i riziku likvidnosti.

Program upravljanja finansijskim rizicima Društva je usmjeren na nemogućnost predviđanja događaja na finansijskim tržištima i teži minimiziranju mogućih negativnih efekata na finansijske tokove Društva. Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srpskoj.

Tržišni rizik

Tržišni rizik se odnosi na rizik određene promjene cijena, kao što su promjene cijena najznačajnijih sirovina, kurseva stranih valuta i promjene kamatnih stopa, mogu da utiču na visinu prihoda Društva ili vrijednost finansijskih instrumenata.

Devizni rizik

Izloženost Društva deviznom riziku odnosi se na ostale dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, dugoročne kredite, ostale dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze iz poslovanja denimirane u stranoj valuti. Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i obaveza Društva u stranim valutama na dan izvještaja je:

KM

VALUTA	SREDSTVA		OBAVEZE	
	2023	2022	2023	2022
EUR	3.003	4.089	-	-
USD	1.009	1.045	-	-
RSD	290	290	-	-
SDR	-	-	275.887	818.308
SEK	4	4	-	-
UKUPNO	4.306	5.428	275.887	818.308

Na osnovu objelodanjene strukture imovine i obaveza u stranoj valuti evidentno je da na Društvo ima uticaj promjena deviznog kursa SDR (obaveze po kreditu Svjetske banke).

U sljedećoj tabeli prikazana je osjetljivost Društva na apresijaciju i depresijaciju KM za 10% u odnosu na SDR:

-Vrijednost u KM

	2023		2022	
	+10%	-10%	+10%	-10%
SDR	27.589	(27.589)	81.831	(81.831)
UKUPNO	27.589	(27.589)	81.831	(81.831)

Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da svoja dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što automatski rezultira

finansijskim gubitkom Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose na veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza korisnika usluga prema Društvu koriste se i sljedeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, sporazumi o nagodbi, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Rizik likvidnosti

Društvo upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Upravljanje rizikom znači da Društvo održava odgovarajuće novčane rezerve, prati stvarne novčane tokove i održava adekvatan odnos dospijuća finansijskih sredstava i obaveza.

5.9. Potencijalne obaveze

Procijenjene potencijalne obaveze po sudskim sporovima u kojima je Društvo tužena strana Uprava Društva smatra da ishod navedenih sporova neće imati dodatno materijalno značajan uticaj na finansijske izvještaje Društva u budućnosti.